

נאום הבוגר, 9.7.2003

עם סיומן של ארבע שנים גדושות לימודים, פעילות ועשייה אינסופית, אך כמעט בלי שהרגשנו איך עבר הזמן, הגיעה העת לסיים לסכם - באותו עירוב משונה של שמחה, געגוע ועצב – את לימודינו בתלמה יל"ן. קשה ומרגש להיפרד ממקום שנהפך עבור רבים מאתנו לבית שני של ממש, הומה פעילות כמעט בכל יום ושעה, בו תימצאנה תמיד האוזן הכרויה לעברנו והיד המושטת לקראתנו בהמון אהבה ואמונה.

כאן למדנו, ניגנו, שרנו, רקדנו, שיחקנו, ציירנו, פיסלנו, הפקנו וביימנו. כאן פגשנו איש את רעהו, ובנינו ביחד שכבת תלמידים מגובשת ומגוונת, מכל רחבי הארץ, שנתקבה סביב אהבת האמנות והשאיפה לעסוק ולהעמיק בה. כאן התעצבה אישיותנו כבני אדם בוגרים, הבשלים לבחור את דרכם וליטול אחריות על מעשיהם.

ומכאן, בערב הזה, ראוי לשלוח את תודתנו הכנה לכל העושים במלאכת המחשבת של העבודה החינוכית, הפדגוגית, האמנותית והתחזוקתית בבית הספר. הלב מבקש להודות לכולם: למחנכות המקסימות והאכפתיות אשר סייעו לנו לצלוח בשלום את התקופה הלחוצה של בית הספר התיכון; למורים העיוניים המסורים, לרכזי ומורי המגמות האמנותיות אשר מוסיפים לבנות ולתחזק את ייחודיותו של המוסד המוביל הזה, לעובדים היקרים והחרוצים, המספקים את התשתית הביצועית למפעל החינוכי בבית הספר, וכמובן – לכם, ההורים היקרים שלנו – התומכים, המבינים, הקשובים, המסייעים והשותפים היום כמעט כמונו לסיים התיכון.

אנו נפרדים היום ממנהלת בית הספר היוצאת, הגב' יהודית גלעדי, מודים לה על תרומתה לבית הספר בשנת הלימודים האחרונה ומאחלים לה הצלחה בהמשך דרכה.

כמו כן, אנו מקדמים בברכה את מנהל בית הספר הנכנס, מר חיים דייטשמן, ומאחלים לו הצלחה רבה בתפקידו.

תודה מיוחדת שמורה למר יצחק נתן, מנהלו המיתולוגי של בית הספר, שליווה גם אותנו – כמו עוד 35 מחזורים – בשלוש מתוך ארבע השנים שעשינו

כאן. שנה אחרי שחתם יצחק את העבודה החינוכית המפוארת בתלמה ילין, אפשר לומר – וביתר שאת – כי דמותו תוסיף ללוות אותנו גם בעתיד.

בעידן של קיצוצים בלתי פוסקים בבשר החי של תקציב התרבות והאמנות, נודעה חשיבות מיוחדת לתלמה ילין כ"אי של יצירה אמנותית ושל חינוך לאהבת האמנות לסוגיה. הקושי להוסיף ולקיים בכבוד את האמנות בישראל אינו מונע מבית הספר לטפח בתלמידיו את יצר העיסוק בה ואת הפנמת משמעויותיה המורכבות ביותר.

בתקופה של דחיקת החינוך כמעט עד לתחתית סדר העדיפויות של החברה, מצליח בית הספר גם בשימור איכותו החינוכית המובהקת.

נוכח מגמה חברתית מסתמנת של אדישות, עדריות וחוסר נכונות לנקיטת עמדה, מציג ביתה ספר מודל ייחודי של דמות האדם והתלמיד. מרב הבוגרים שיצאו היום את שערי בית הספר – איש איש לדרכו – נהנים מיכולת מחשבה עצמאית, מקורית, נועזת וביקורתית.

נדמה לי כי במצב עניינים זה אין זאת בושה להודות כי תלמה ילין אכן היה בעבורי, כפי שמלעזים לעתים מבקריו, "בועה" המנותקת מההווה החינוכי הישראלי של העת האחרונה. ברור לי, כי כבוגר בית הספר אני גאה על שלמדתי בתיכון, שהוא אחד מהבכירים בארצנו דווקא משום שמסרב להיסחף במעטה הבינוניות והשאננות שמכתיבה המערכת כולה, ומקפיד להציב ולהשיג רף גבוה בהרבה של למידה ויצירה.

עם זאת, יש לזכור כי אין די בכך. מוסד מפואר ובעל שם כתלמה ילין, המסוגל להעניק לתלמידיו מקדמה משמעותית כל כך, חייב לדאוג גם לחנך לנתינה ולאחריות חברתית – שאינה מתמצה, כידוע, בעשייה האמנותית לשמה.

החממה המסוככת על כל תלמידי בית הספר ומאפשרת להם להתפתח ולהתקדם, לעתים במנותק מהנעשה בחברה כולה, צריכה לשמש להם קרקע פורייה למאמצי קידום אוכלוסיות מקופחות ולצמצום פערים חברתיים; לטיפול החברה והקהילה בצד טיפוח הפרט, ולא לטמינת הראש בחול העדנה האמנותית הפרטית, תוך התעלמות מהסובב אותה.

אני מקווה מאוד כי העתיד יוכיח שבית הספר עשה די כדי לטפח אזרחים אחראיים ובעלי עמדה, בד בבד עם היותם אמנים טובים, וכי אנו – בוגרי בית הספר – נדע לתעל את הכלים שרכשנו בסביבת עבודה שאין שנייה לה, לא רק לטובת המשך עיסוקינו האמנותיים והמקצועיים השונים, אלא בראש ובראשונה לטובת שיפור ושינוי המציאות שבה אנו חיים; למען הקהילה הסובבת אותנו, ולא רק למען עצמנו. עלי להעיר במבט לאחור כי אינני משוכנע שבית הספר עשה כל שביכולתו כדי להערו את תלמידינו בתוך המציאות הישראלית המורכבת עמה מתמודדות החברה והמדינה, לא כל שכן כדי לעורר בהם את הרצון להתמודד

ולהגיב אליה במישרין. ייתכן כי חינוך למעורבות חברתית, מנהיגות, הקניית יכולת תפקוד במספר מעגלי שייכות בו זמנית ונקיטת יוזמה החורגת מהמעגל הפרטי או החברתי הקרוב, מבטא תפיסה שלמה יותר של מושגי האמנות והחברה גם יחד.

אם אפשר להוסיף, אפוא, משאלת לב אחת לארסנל הברכות והשבחים המכובד שקצר בית הספר בארבעה עשורי קיומו, הרי היא הכמיהה להרחבת אופקי החינוך ולריבוי ממדיו החברתיים והערכיים, וזאת בבחינת "ספר לי מי תלמידיך ואספר לך מי אתה".

סיום בית הספר התיכון, מעצם היותו אבן דרך המתווכת בין שתי תקופות שונות לחלוטין בחייו של אדם, מהווה עבורנו עת מתאימה לחשבון נפש ולהגדרה מחודשת של יעדינו. כמקבץ נדיר ומיוחד של פרטים, קשה לומר בהכללה לאן מועדות פנינו. קרוב לוודאי שכמו בכל מחזור, יהיו בינינו אשר יהפכו לאמנים מצליחים, ואחרים יפנו לעיסוקים שונים ומגוונים שאין להם זיקה נגלית לאמנות, אך יוותרו אוהדי אמנות נאמנים.

יהא אשר יהא המסלול שאליה יבחר לצאת כל אחד ואחת מאתנו, תהיינה אשר תהיינה הדרכים הנבדלות והנפתלות שבהן נצעד – תמיד נזכר בערגה במקום המיוחד אשר יצרנו לנו – תלמידים, מורים ועובדים – כאן בתלמה ילין.

ואולם, מעל הכול ואחרי הכול, הרשו לנו – בוגריו הטריים של מחזור מ"ב – להפנות אתכם עוד בקשה צנועה אחת: בעוד שנה, שנתיים, חמש, עשר, עשרים, שלושים וארבעים שנה – כשנחזור ונבקר בבית הספר – בתערוכת הסיום, בקונצרט הסימפוני השנתי, בערב עיבודי הביג בנד של תלמידי כיתות י"ב, בהפקת המחזמר, במופע המחול, בהקרנת סרטי הבוגרים או סתם כדי להתראות מחדש – אנו מצפים למצוא בו אותה חדוות עשייה, אותו מאור פנים, אותה אנושיות מלבבת ואותו פסיפס תלמידים מרתק אשר היו מנת חלקנו בארבע השנים האחרונות והפכו עבורנו את המקום משמעותי, מאתגר, תוסס, חווייתי ובעיקר אהוב עלינו כל כך.

אנו נפרדים מכם באותו עירוב משונה של שמחה, געגוע ועצב, השזור בהמון תודה, הערכה ואהבה.